

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే

॥ ఏకోనవింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ఏకోనవింశః సర్గః ॥

శూర్పణఖాతస్తదీయదుర్దశావృత్తాంతమాకర్ణ్య కుపితేన ఖరేణ రామాదీనాం
వధాయ చతుర్దశసహస్రరాక్షసానాం ప్రేషణం

తాం తథా పతితాం దృష్ట్వా విరూపాం శోణితోక్షితాం |
భగినీం క్రోధసంతప్తః ఖరః పప్రచ్ఛ రాక్షసః || 3.19.1 ||

ఉత్తిష్ఠ తావదాఖ్యాహి ప్రమోహం జహి సంభ్రమం |
వ్యక్తమాఖ్యాహి కేన త్వమేవంరూపా విరూపితా || 3.19.2 ||

కః కృష్ణసర్పమాసీనమాశీవిషమనాగసం |
తుదత్యభిసమాపన్నమంగుల్యగ్రేణ లీలయా || 3.19.3 ||

కాలపాశం సమాసజ్య కంఠే మోహాన్న బుధ్యతే |
యస్త్వామద్య సమాసాద్య పీతవాన్ విషముత్తమం || 3.19.4 ||

బలవిక్రమసంపన్నా కామగా కామరూపిణీ |
ఇమామవస్థాం నీతా త్వం కేనాంతకసమాగతా || 3.19.5 ||

దేవగంధర్వభూతానామృషీణాం చ మహాత్మనాం |
కోఽయమేవం మహావీర్యస్త్వాం విరూపాం చకార హా || 3.19.6 ||

నహి పశ్యామ్యహం లోకే యః కుర్యాన్మమ విప్రియం |
అమరేషు సహస్రాక్షం మహేంద్రం పాకశాసనం || 3.19.7 ||

అద్యాహం మార్గణైః ప్రాణానాదాస్యే జీవితాంతగైః |
సలిలే క్షీరమాసక్తం నిష్పిబన్నివ సారసః || 3.19.8 ||

నిహతస్య మయా సంఖ్యే శరసంకృతమర్మణః |
సఫేనం రుధిరం కస్య మేదినీ పాతుమిచ్ఛతి || 3.19.9 ||

కస్య పత్రరథాః కాయాన్మాంసముత్యత్య సంగతాః |
ప్రహృష్టా భక్షయిష్యంతి నిహతస్య మయా రణే || 3.19.10 ||

తం న దేవా న గంధర్వా న పిశాచా న రాక్షసాః |
మయాపకృష్టం కృపణం శక్తాస్తాతుం మహాహవే || 3.19.11 ||

ఉపలభ్య శనైః సంజ్ఞాం తం మే శంసీతుమర్హసి |
యేన త్వం దుర్వినీతేన వనే విక్రమ్య నిర్జితా || 3.19.12 ||

ఇతి భ్రాతుర్వచః శ్రుత్వా క్రుద్ధస్య చ విశేషతః |
తతః శూర్పణఖా వాక్యం సబాష్పమిదమబ్రవీత్ || 3.19.13 ||

తరుణౌ రూపసంపన్నౌ సుకుమారౌ మహాబలౌ |
పుండరీకవిశాలాక్షౌ చీరకృష్ణాజినాంబరౌ || 3.19.14 ||

ఫలమూలాశనౌ దాంతౌ తాపసౌ బ్రహ్మచారిణౌ |
పుత్రౌ దశరథస్యాస్తాం భ్రాతరౌ రామలక్ష్మణౌ || 3.19.15 ||

గంధర్వరాజప్రతిమౌ పార్థివవ్యంజనాన్వితౌ |
దేవౌ వా దానవావేతౌ న తర్కయితుముత్సహే || 3.19.16 ||

తరుణీ రూపసంపన్నా సర్వాభరణభూషితా |
దృష్టా తత్ర మయా నారీ తయోర్మృధ్యే సుమధ్యమా || 3.19.17 ||

తాభ్యాముభాభ్యాం సంభూయ ప్రమదామధికృత్య తాం |
ఇమామవస్థాం నీతాహం యథానాథాసతీ తథా || 3.19.18 ||

తస్యాశ్చాన్యజువృత్తాయాస్తయోశ్చ హతయోరహం ।
సఫేనం పాతుమిచ్ఛామి రుధిరం రణమూర్ధని ॥ 3.19.19 ॥

ఏష మే ప్రథమః కామః కృతస్తత్ర త్వయా భవేత్ ।
తస్యాస్తయోశ్చ రుధిరం పిబేయమహమాహవే ॥ 3.19.20 ॥

ఇతి తస్యాం బ్రువాణాయాం చతుర్దశ మహాబలాన్ ।
వ్యాదిదేశ ఖరః క్రుద్ధో రాక్షసానంతకోపమాన్ ॥ 3.19.21 ॥

మానుషౌ శస్త్రసంపన్నౌ చీరకృష్ణాజినాంబరౌ ।
ప్రవిష్టౌ దండకారణ్యం ఘోరం ప్రమదయా సహ ॥ 3.19.22 ॥

తౌ హత్వా తాం చ దుర్వృత్తాముపావర్తితుమర్హథ ।
ఇయం చ భగినీ తేషాం రుధిరం మమ పాస్యతి ॥ 3.19.23 ॥

మనోరథోఽయమిష్టోఽస్యా భగిన్యా మమ రాక్షసాః ।
శీఘ్రం సంపాద్యతాం గత్వా తౌ ప్రమథ్య స్వతేజసా ॥ 3.19.24 ॥

యుష్మాభిర్నిహతౌ దృష్ట్వా తావుభౌ భ్రాతరౌ రణే ।
ఇయం ప్రహృష్టా ముదితా రుధిరం యుధి పాస్యతి ॥ 3.19.25 ॥

ఇతి ప్రతిసమాదిష్టా రాక్షసాస్తే చతుర్దశ ।
తత్ర జగ్ముస్తయా సార్థం ఘనా వాతేరితా ఇవ ॥ 3.19.26 ॥

॥ ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ఏకోనవింశః సర్గః ॥